

Centrum audiovizuálních studií

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské x

Autor/ka práce: Gabriela Palijová

Název práce: Béla Tarr: Černá trilogie

Posudek vedoucí práce x

Autorka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Mgr. Veronika Klusáková, Ph.D., CAS FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:**Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce: B**

Diplomantka si ústrojně a funkčně vymezuje pole bádání, zaměřuje se na konkrétní fenomén, který zkoumá na jasných příkladech, vhodně také poukazuje na (především rozsahové) limity, aniž by jí znemožňovaly dosažení stanoveného cíle. Oceňuji jasnou formulaci hypotéz. Zvolená metodologie (v podstatě neoformalistická analýza) je uchopena spíše vágně, na úrovni jednotlivých pojmů.

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu: A

Autorka si v rámci zvoleného tématu dokázala dohledat i prostudovat řadu zdrojů, a to v rozsahu přesahujícím standardní bakalářské práce jejích kolegyně a kolegů.

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu: B

Určitou slabinou práce je kapitola o aktuálním stavu bádání, která je spíše výčtová a nevyplývá z ní, s jakými hypotézami autoři pracují, k jakým závěrům docházejí a jak se vůči nim staví diplomantka, vyplývá z ní pouze, že se zvolenému tématu věnuje více autorit. Tento nedostatek je do jisté míry napraven v následující kapitole věnované fenoménu pomalého filmu, vhodnější by ale bylo reflektovat jednotlivé teoretické pozice hned při jejich prvním uvedení.

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce: B

Práce je jako celek strukturována logicky, byť na úrovni samotných analytických kapitol se projevuje menší fokus na samotné téma (funkce dlouhého záběru) a jistá rozbíhavost myšlení.

Jazyková a stylistická úroveň práce: A

Práce je stylisticky nadprůměrná, diplomantka prokazuje suverénní formulační schopnosti. Oceňuji také nenásilné prolnutí esejistických a odborných pasáží.

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě): A

Zvolená citační norma je většinou dodržována, občas se objevují drobné lapsy – např. při citování českého sborníku *V oku velryby* neodkazuje diplomantka na jednotlivé studie, ale na sborník jako celek, u některých zdrojů chybí stránkování (např. v odkazech na texty Bordwella a Thompson v časopise *Illuminace* na str. 26 v pozn. 62 a 63.).

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava: B

Práce nemá obrazovou přílohu, což jí podle mého názoru v analytické části ubírá na přesvědčivosti – fokus na konkrétní pasáže by bylo vhodné doprovodit alespoň screenshoty podírajícími diplomantčinu argumentaci.

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru: A

Diplomantka prokazuje zaujetí formulovanými výzkumnými otázkami a přesto, že tématu je věnováno několik převážně zahraničních publikací, je její úhel pohledu neotřelý a originální.

Celkové hodnocení diplomové práce (A-F) : mezi A a B

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typicky rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namístě položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Gabriela Palijová si pro svou práci vybrala konkrétní část filmografie Bély Tarra, a to filmy tzv. černé trilogie, a v úvodu přesvědčivě představuje své výzkumné téma (funkce dlouhého

záběru) i hypotézu, podle níž slouží dlouhý záběr v každém z analyzovaných filmů trochu jinému účelu. Diplomantka tak konkretizuje a obohacuje teze teoretické části práce, které proud pomalého filmu, do nějž Béla Tarr patří, vnímají spíše staticky a definičně než dynamicky a scénicky, a formuluje svou originální perspektivu praktikující filmařky, kombinovanou s formulační a stylistickou bravurou, interpretační jistotou a myšlenkovou suverenitou.

V celé práci, která převyšuje průměr bakalářských prací na uměleckých školách, nalézám pouze dva drobné problematické body, které formuluji spíše jako podněty pro další autorčino bádání a psaní než jako výtky. První se týká vyhodnocení dostupných zdrojů. Především, že je evidentní, že jich Palijová prostudovala úctyhodné množství a že nad nimi dokáže přemýšlet, v kapitole Shrnutí dosavadního poznání se však omezuje na jejich výčet, bez hlubšího představení jejich pozic a tezí či přínosu pro její vlastní úvahy. Tato slabina je částečně vyvážena následující kapitolou, zabývající se fenoménem pomalého filmu, čtenáři si však z předloženého nedokážou vyvodit, nakolik je téma dlouhého záběru stěžejní pro stávající teoretickou reflexi tvorby Bély Tarra, a v čem se vůči ní diplomantka vymezuje.

Druhým neuralgickým bodem je slabé metodologické zarámování práce. Diplomantka explicitně uvádí inspiraci prací Josefa Valušiake o filmovém střihu a přístupem Davida Bordwella a Kristin Thompson, lze tedy usuzovat na neoformalistickou analýzu, z ní si ale vybírá jen některé spíše technické pojmy. Myslím si, že soustředěnější reflexe otázky úhlu pohledu by diplomantce pomohla především ve strukturaci analytických kapitol a jejich jasnější fokalizaci. Místy, především v analýze *Satanského tanga*, jsou totiž spíš volným tokem úvah, byť podnětných, nad vybranými scénami, a do jisté míry tak evokují plynutí samotného filmu.

Celkově však práci považuji za velmi zdařilou a rozhodně doporučuji k obhajobě.

Datum: 15. 9. 2021

Podpis: